

Sygn. akt VI Ga 112/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SO Beata Hass-Kloc

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SR del. do SO Łukasz Szanter (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Małgorzata Florek

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: S. J.

przeciwko: (...) Sp. z o.o. w T.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w R. V Wydziału Gospodarczego z dnia 6 grudnia 2017 r., sygn. akt V GC 1014/16

I. zmienia zaskarżony wyrok :

1. w pkt I tylko o tyle, że utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym przez Sąd Rejonowy w Tychach w dniu 7.12.2015r. (sygn. akt VI GNc 2963/15/2) w zakresie odsetek ustawowych liczonych od kwoty 18 225,65 zł od dnia 24 sierpnia 2015r. do dnia 20 listopada 2015r.,

2. w pkt II w ten sposób, że zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w T. na rzecz powoda S. J. kwotę 741,45 zł (siedemset czterdzieści jeden złotych 45/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,

II. oddala apelację w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 69,30 zł (sześćdziesiąt dziewięć złotych 30/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Barbara Frankowska SSO Beata Hass-Kloc SSR del. do SO Łukasz Szanter

Sygn. akt VI Ga 112/ 18

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego z dnia 13 grudnia 2018r.

Powód S. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. w T. kwoty 27.019,90 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2015r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu podał, że pierwotny wierzyciel M. K. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) zakupiła na zlecenie pozwanego w firmie A (...) Sp. z o.o. towar, który został bezpośrednio dostarczony do pozwanego. Za sprzedany towar pierwotna wierzycielka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 27.019,90 zł, a jej odbiór został potwierdzony podpisem W. P.- uprawnionego do jednoosobowej reprezentacji pozwanego, przy czym pozwany uznał swój dług i zobowiązał się do spłaty zadłużenia zgodnie z zaproponowanym przez siebie harmonogramem. Powód wskazał, iż na podstawie umowy cesji z dnia 29 października 2015r. nabył powyższą wierzytelność, a pozwany został poinformowany o przelewie wierzytelności i wezwany do jej zapłaty.

W dniu 7 grudnia 2015r. Sąd Rejonowy w T. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym pod sygn. akt VI GNc 2963/15/2.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany złożył skutecznie zarzuty, wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania. Uzasadniając swoje stanowisko pozwany zarzucił, że nie został poinformowany o zawartej umowie cesji wierzytelności pomiędzy powodem a pierwotnym wierzycielem M. K., bowiem pismo informujące o przelewie wierzytelności nie zostało mu skutecznie doręczone. Pozwany podał, że w dniu 20 listopada 2015r. spełnił świadczenie do rąk pierwotnego wierzyciela, który je przyjął i nie dokonał jego zwrotu oraz nie poinformował o zawartej umowie cesji.

Na rozprawie z dnia 24 maja 2017r. pozwany dodatkowo zakwestionował wysokość wierzytelności objętej umową cesji wskazując, iż pierwotna faktura została skorygowana przez poprzedniego wierzyciela do kwoty 18.225,65 zł z uwagi na podwójne zafakturowanie tej samej części dostarczonego towaru.

Wyrokiem z dnia 6 grudnia 2017r. – sprostowanym postanowieniem z dnia 22 grudnia 2017r.- Sąd Rejonowy w R.w pkt I uchylił nakaz zapłaty i oddalił powództwo, a w pkt II zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Przytoczony wyrok został oparty na ustaleniach szczegółowo przedstawionych w jego uzasadnieniu. Z ustaleń tych wynika, iż pozwany pozostawał w stosunkach gospodarczych z M. K., u której zamawiał mieszkankę węglową. W trakcie wzajemnej współpracy doszło do niezgodności wystawianych faktur z dostarczonym towarem. Faktura Vat nr (...). pierwotnie wystawiona na kwotę 27.019,90 zł została skorygowana do kwoty 18.225,65 zł, a pozwany zobowiązał się do terminowej spłaty zadłużenia. Kolejno Sąd ustalił, że w dniu 15 czerwca 2015r. powód zawarł z M. K. umowę powierniczego przelewu wierzytelności na podstawie której w drodze cesji nabył wierzytelność wynikającą z faktury Vat nr (...), zaś pismem z dnia 29 października 2015r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 27.422, 61 zł tytułem wierzytelności wynikającej z tej faktury. Tego samego dnia powód przesłał na adres pozwanego zawiadomienie o dokonanym przelewie wierzytelności, przy czym pismo nadał w dniu 2 listopada 2015r., a pozwany nie odebrał tego pisma. Sąd wskazał, że pozwany w dniu 20 listopada 2015r. zapłacił całą zaległą kwotę w wysokości 131.259,42 zł na rachunek bankowy M. K., która przyjął świadczenie i nie poinformowała go o tym, że z uwagi na zawartą umowę cesji nie jest uprawniona do przyjęcia zapłaty. W tytule przelewu wskazano, że jest to zapłata za faktur o nr: W (...), W (...) W (...), W (...), W (...).

W ocenie prawnej tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wskazał przytaczając treść art. 509 § 1 k.c. i art. 512 k.c., że w stosunku zobowiązaniowym na dłużniku ciąży powinność świadczenia, przy czym uprawnionym do jego przyjęcia jest wyłącznie wierzyciel. Natomiast przelew wierzytelności, skutkiem którego dochodzi do zmiany uprawnionego, dokonuje się bez udziału dłużnika. Dlatego też konieczne jest wprowadzenie rozwiązania chroniącego zobowiązanego do spełnienia świadczenia na wypadek gdyby działając w dobrej wierze, czynił to w odniesieniu do osoby uprawnionej. Sąd wyjaśnił, iż właśnie przepis art. 512 k.c. wprowadza regułę zgodnie z którą cedent jest zobowiązany powiadomić dłużnika o dokonanym przelewie. Powiadomienie zaś może nastąpić w dowolnej formie, byleby z jego treści wynikało, że skutkiem umowy przelewu wierzytelności cedent nie jest już wierzycielem, natomiast jest nim cesjonariusz. O zawiadomieniu można mówić nie wtedy, gdy zbywca wysłał je dłużnikowi, ale dopiero w sytuacji, gdy dotarło ono do niego. Owo wysłanie następuje na ryzyko cedenta. Sąd I instancji podzielił pogląd Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 10 października 2002r. (V CKN 1796/00), zgodnie z

którym przedłożenie potwierdzenia nadania przesyłki poleconej nie zawsze wystarczy do udowodnienia tej przesyłki adresatowi. Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd I instancji wskazał, iż pozwany o dokonanym przelewie dowiedział się w dniu 20 listopada 2015r., kiedy to spłacił całe zadłużenie względem M. K.. Stąd wobec braku poinformowania o dokonanej cesji wierzytelności pozwany spełniając świadczenie do rąk pierwotnego wierzyciela spełnił świadczenie i jego dług wygasł. Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji oddalił w całości powództwo, zaś o kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył powód w części tj. co do kwoty 521,15 zł stanowiącej niezasądzone na rzecz powoda odsetki ustawowe liczone od kwoty 27. 019, 90 zł za okres od dnia 24 sierpnia 2015r. do dnia 20 listopada 2015r., zarzucając naruszenie przepisów art. 512 k.c. i 98 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie. Powód wskazał, że zapłata za fakturę VAT nr W (...) nastąpiła dopiero w dniu 20 listopada 2015r., a pozwany nie zapłacił odsetek ustawowych, które objęte były żądaniem pozwu. Jednocześnie powód zauważył, że zapłata za przedmiotową fakturę nastąpiła nie tylko po terminie jej płatności określonym w jej treści, ale również po wniesieniu pozwu w niniejszej sprawie, co miało miejsce w dniu 6 listopada 2015r. Z uwagi na powyższe pozwany, który spłacił swój dług w toku procesu powinien być uznany za przegrywającego sprawę w rozumieniu art. 98 k.p.c., tymczasem Sąd I instancji niewłaściwie zastosował ten przepis bezpodstawnie zasądzając koszty postępowania od powoda na rzecz pozwanego.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 521,15 zł wraz z kosztami postępowania sądowego w I i II instancji, w tym kosztami zastępstwa procesowego w obu instancjach.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację powoda należy uznać za częściowo uzasadnioną.

Nie budzi bowiem najmniejszych wątpliwości, iż zapłata należności głównej nastąpiła po niekwestionowanym przez pozwanego terminie płatności wynikającym z faktury VAT nr (...) (potwierdzającej sprzedaż na rzecz pozwanego węgla) tj. po dniu 23 sierpnia 2015r. Tym samym uprawnione jest co do zasady żądanie zasądzenia na podstawie art. 481 § 1 k.c. należności ubocznych obejmujących odsetki ustawowe za okres opóźnienia : od dnia 24 sierpnia 2015r. do dnia zapłaty – 20 listopada 2015r. Z potwierdzenie przelewu zapłaty przez pozwanego globalnej kwoty tytułem wymienionych w nim szczegółowo faktur (w tym także objętej niniejszym postępowaniem) nie wynika zaś, że pozwany jednocześnie uregulował należności odsetkowe za opóźnienie w zapłacie należności głównych. Sam pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty podnosił, iż dowód ten został zgłoszony na okoliczność wykazania uiszczenia należności głównej. Zarzutów o ewentualnej zapłacie należności odsetkowych nie sformułował także pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na apelację.

Kolejno wskazać trzeba, iż Sąd II instancji, zachowując pełną swobodę jurysdykcyjną, ograniczoną jedynie granicami zaskarżenia, ma obowiązek merytorycznie osądzić sprawę. Jako instancja nie tylko kontrolna, ale przede wszystkim merytoryczna rozpoznaje sprawę- zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. – w granicach apelacji, które wyznacza jedynie zakres zaskarżenia i dokonuje samodzielnej oceny prawnej poddanego pod osąd roszczenia. Stąd też zakładając hipotetycznie że pozwany w dniu 20 listopada 2015r. uregulował należność główną wraz z odsetkami to zapłata nastąpiła do rąk nieuprawnionego, gdyż pierwotny wierzyciel w osobie M. K. w dniu 29 października 2015r. dokonał na rzecz powoda cesji wierzytelności. Wbrew twierdzeniom pozwanej spółki jak i ocenie prawnej Sądu I instancji zawiadomienie o cesji - stosownie do przepisu art. 512 k.c.- było prawidłowe i skuteczne. Korespondencja została bowiem skierowana na adres pozwanej spółki wskazany w KRS, a zatem stosownie do treści art. 61 k.c. przyjęć należy, iż zawiadomienie o cesji było skuteczne bowiem pozwana bez wątplenia mogła zapoznać się z jego treścią. O skutecznym zawiadomieniu o przelewie można bowiem mówić także wówczas, gdy adresat mogąc poznać stosowną wiadomość, celowo tego nie uczynił. W takim przypadku należy uznać, że dłużnik został zawiadomiony o przelewie w dniu, w którym nie przyjął stosownej informacji np. odmówił odbioru pisma cedenta. Realna możliwość zapoznania się adresata oświadczenia

woli z jego treścią zachodzi również wówczas, gdy z własnej woli nie podejmuje on przesyłki pocztowej zawierającej to oświadczenie. Dlatego też nieodebranie przesyłki (dwukrotnie awizowanej) należy traktować jako zawinione działanie pozwanej. Nie przytoczyła ona ani nie wykazała bowiem żadnych okoliczności mających wpływ na niemożność odebrania prawidłowo ekspediowanej przesyłki. Co istotne to dowód obrazujący przebieg nadanej przesyłki (tzw. wydruk śledzenia przesyłki) przedłożył sam pozwany. Za datę skutecznego zawiadomienia dłużnika o cesji, w przypadku nieodebrania z placówki pocztowej przesyłki prawidłowo awizowanej, trzeba uznać dzień pierwszej nieskutecznej próby jej doręczenia tj. w niniejszej sprawie 3 listopada 2015r. (k. 18 i 99 akt sprawy). W tym zakresie nie mają bowiem zastosowania przepisy k.p.c. regulujące doręczenie przez podwójne awizo bowiem dotyczą doręczeń w postępowaniu sądowym, a nie poza nim. Tym samym przyjąć należy, iż zbywca zawiadomił pozwaną o przelewie, a w konsekwencji pozwana winna od tej daty spełnić zaległe świadczenia zarówno odnośnie należności głównej jak i odsetek do rąk uprawnionego nabywcy wierzytelności tj. powoda. Przytoczony w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2002r. (sygn. akt V CKN 1796/00) zapadł na odmiennym stanie faktycznym.

Nie mniej jednak odsetki winny być liczone od niższej niż wskazana w pozwie i apelacji należności głównej. Jak wynika bowiem z przeprowadzonych w sprawie dowodów pierwotny wierzyciel dokonał częściowo nieuprawnionej cesji wierzytelności w kwocie przekraczającej rzeczywistą wysokość zobowiązania wynikającego z faktury VAT nr W (...) z dnia 15 lipca 2015r., które wynosiło 18.225, 65 zł, a nie jak wynika z pierwotnej faktury 27.019,90 zł. Potwierdza to korespondencja elektroniczna pomiędzy pozwanym a pierwotnym wierzycielem oraz przesyłane rozrachunki.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i orzekł co do istoty sprawy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. uznając apelację za częściowo uzasadnioną tj. w zakresie odsetek ustawowych liczonych od kwoty 18.225,65 zł od dnia 24 sierpnia 2015r. do dnia 20 listopada 2015r. W pozostałej zaś części apelację jako bezzasadną oddalił w oparciu o art. 385 k.p.c.

Wobec tego, że świadczenie zostało spełnione po wniesieniu pozwu i terminu płatności, pozwanego należy potraktować jako częściowo przegrywającego sprawę (odnośnie kwoty 18.225,65 zł), co rodzi konieczność zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu zawartego w pkt II zaskarżonego wyroku i zastosowaniu w miejsce zasady odpowiedzialności za wynik procesu, stosunkowego ich rozdzielenia. Przyjmując zatem, iż powód wygrał sprawę w 67,45 % winien on ponieść koszty w 32,55 % i tym samym to od pozwanego na rzecz powoda zasądzono koszty postępowania w wysokości 741,45 zł.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono także na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 i § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych przyjmując, iż powód wygrał sprawę w postępowaniu odwoławczym w 68,10 %, co oznacza, iż ponosi on koszty postępowania apelacyjnego w 31,90 %.

SSO Barbara Frankowska SSO Beata Hass- Kloc SSR del. do SO Łukasz Szanter

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda,
2. po nadejściu zpo akta zwróć do SR w Rzeszowie V Wydział Gospodarczy.

R., dnia 4 stycznia 2019r.